

Szakmai beszámoló a Liszt Ferenc Kamarazenekar Alapítvány 2015. évi működéséről

A Liszt Ferenc Kamarazenekar számos helyen koncertezett a 2015-ös évben is: az együttes 56 hangversenyt adott a tavalyi évben, ebből 7-et külföldön, 49-et belföldön. Mind külföldön, mind belföldön próbált jelen lenni s a közönséggel együtt ünnepelni ezt a fontos évfordulót. A zenekar mindemellett fontosnak tartja, hogy szűkös anyagi körülmények között működő kisebb vidéki kulturális központokban is fellépjen – erről a lentebbi koncertlista is tanúskodik. Az állam, a XIII. Kerületi Önkormányzat, valamint a társasági adókedvezmény igénybevételenek lehetősége miatt a cégek támogatása 2015-ben is hozzájárult ahhoz, hogy az Alapítvány működése pénzügyileg kiszámíthatóbbá váljon, s hogy a zenekar meg tudja valósítani művészeti elképzeléseit. Emellett a fenntartási költségek kifizetése is könnyebbé, gördülékenyebbé vált.

A 2012-es évben a zenekar az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény szerint **nemzeti zenekar minősítést kapott**. A törvény által létrehozott Előadó-művészeti Irodánál történő nyilvántartásba vételi és besorolási eljárás során a zenekarnak át kellett tekintenie a működését és a felállított kritériumoknak megfelelően – például fizető nézők száma, ifjúsági hangversenyek illetve bemutatott kortárs művek száma – átgondolnia, hogy milyen területeken tud javítani a teljesítményén, hogy a jövőben magasabb állami támogatásban részesülhessen. A 2015-ös évben is figyelembe vette ezeket a szempontokat a koncertrendezés során.

Az Alapítvány 2012-ben közszolgáltatási szerződést kötött Budapest Főváros **XIII. Kerületi Önkormányzatával**, mely 2012-től kezdődően öt éven keresztül fenntartói támogatást nyújt az Alapítványnak. Ily módon Angyalföld-Újlipótváros-Vizafogó Önkormányzat területének kulturális életét gazdagítja az együttes koncertjeivel és ad ifjúsági hangversenyeket a kerületi iskolákba járó gyerekeknek. 2015-ben a zenekar 4 ifjúsági és 3 nagyközönségnek szóló koncertet adott a kerületben, az itt élők egyre többet találkozhatnak a zenészekkel.

Fontos az együttes számára, hogy mind magyarországi, mind külföldi jelenléte arányos és kiegyenlített legyen, így módon a zenekar célja, hogy a külföldi turnék, valamint a fővárosi koncertek mellett minél több vidéki városban is fellépjen, s így hangversenyeikkel minél több emberhez el tudjon jutni. Másik jelentős szempont a fiatal tehetséges művészek felkarolása mind szólista feladatok biztosításával, mind kisegítő művészként való alkalmazásukkal. Emellett kortárs magyar zeneszerzők műveinek bemutatására is jelentős figyelmet fordított a zenekar. A 2015-ös év koncertnapjának illetve -programjának összeállításakor is prioritást kaptak e szempontok.

A **Zeneakadémia** 2013 őszi felújítás utáni átadása nagy öröm mind az együttes, mind a közönsége számára, mert ezt a koncerttermet tekinti otthonának, s a 2014-es évben is itt rendezte meg **koncertsorozatát**. A 2014/5 évadtól kezdődően hat hangverseny kapcsolódott össze egy bérletté, s ez folytatódott a 2015/16-os évadban is.

Az együttes 2015-ben is különböző műfajt képviselő neves szólistákat hívott meg: február 11-én Ning Feng hegedű-, március 4-én Borisz Berezovszkij helyett beugró művészként Balázs János zongora-, május 13-án Michael Collins klarinétművész lépett fel. Az év második felében is hangszeres szólistákat hívott vendégül a zenekar: október 8-án Alexander Melnikov zongora-, november 11-én Fenyő László gordonka- és december 8-án Roman Kim hegedűművésszel koncertezett nagy sikerrel.

A program összeállításánál hasonló elveket követett a zenekar, mint az előző években: egyrészt elismert szólistákat hívott meg - I. B. Berezovszkij és Michael Collins - illetve olyan művészeket,

akiket a magyar közönség körében kívánt népszerűsíteni- mind Ning Feng, mind Roman Kim tehetséges fiatal művészek. Műfaji tekintetben is sokszínű program hangzott el: Mozart A-dúr klarinétversenyétől kezdve Mendelssohn d-moll hegedűversenyén át Csajkovszkijig széles zenetörténeti repertoárból kapott ízelítőt a közönség.

Fontos kiemelni a szólisták kiválasztási szempontjai közül azt a stratégiai jelentőségű tény, hogy olyan zenészeket hívott meg az együttes, akikkel a múltban már többször játszott, s akikkel a későbbiekben Magyarországon vagy külföldön újra szerepelhet, akik ily módon képesek viszonzni a meghívást. Az együttzenéléskor megtalált harmónia mindegyik félnek hasznos: a hegedűművész Ning Fenggel olyan zenei élményben részesült a zenekar, hogy a 2016-os évben újra meghívta a zeneakadémiai bérletsorozatába, s akivel 2016 áprilisában szerbiai koncertturnéra megy az együttes. Michael Collinshoz húsz éves barátság köti, számos közös fellépéssel Magyarországon és külföldön egyaránt.

Ami a sorozat marketingjét illeti, a Bartók Rádió felvette a hangversenyeket, amelyeket egy későbbi időpontban közvetített, így azok is élvezhették a koncerteket, akik nem tudtak elmenni az előadásokra. Szintén e rádióban és több zenei újságban, internetes felületeken hirdetések, ajánlók jelentek meg a koncertekről, emellett sajtóanyag, plakátok, szórólapok formájában is népszerűsítette az együttes a sorozatot.

A nézőszámmal elégedett volt az együttes; számos bérlet elfogyott részben az elővételi kedvezménynek, részben a szólisták hírnevének illetve a hirdetéseknek köszönhetően. A zenekar Baráti Körének elővételben még nagyobb kedvezményt biztosított, amellyel minden évben kedveskedik az együttest kedvelő és évtizedek óta támogató hallgatóknak, barátoknak.

A költségek alakulása tekintetében elmondható, hogy a terembérlet és a szólisták fellépti díja jelentett magasabb költséget, amit a jegybevétel és a szponzorok támogatása próbált kompenzálni a másik oldalon.

2015-ben a zenekar öt **kortárszenei estet adott a Budapest Music Centerben** – korábban az Óbudai Társaskörben és az A38 Hajón mutatott be kortárs műveket az együttes. Előbbi helyszínen 2006/7-es évtől kezdve rendezte meg a kortárs magyar műveket is bemutató „Kamarazenei estek a Liszt Ferenc Kamarazenekar tagjaival” c. sorozatát, melynek keretében a közönség az együttes tagjait kamarazeneszként is megismerhette. Ez a kezdeményezés adta az ötletet, hogy a 2012/13-as évadban az A38 Hajón rendezzen kortárs zenei sorozatot, majd annak sikerét látva Budapest egy új helyszínén, a Budapest Music Centerben mutasson be kortárs darabokat.

Az együttes fontosnak tartotta és tartja az együttes a kortárs darabok népszerűsítését illetve azt, hogy a nézőket érzékenyebbé és nyitottabbá tegyék az új művek befogadására. Az elhangzó darabok többségét a zenekar már korábban játszotta, s a koncertek lehetőséget adnak a kiválasztott könnyen befogadható, dallamosabb művek minél szélesebb körű terjesztéséhez illetve arra, hogy felhívja a figyelmet a kortárs komolyzene értékeire.

2015 tavaszán három alkalommal hallhatta a közönség a zenekart a kamarazenekarok számára ideális akusztikájú BMC Nagytermében: február 20-án Ittzés Gergely fuvolaművésszel lépett fel, majd április 2-án a 2014-es sikeres koncert után ismét Harsa Veronika énekesnővel koncertezett, s az este Varga Gábor klarinétművész fellépésével is kiegészült. Május 22-én Wolf Péter, a zenekar régi barátja adott szerzői estet a zenekarral számos fellépő közreműködésével: szerepelt Wolf Kati énekesnő, Balog József zongora-, Dienes Gábor oboa- és a zenekar soraiból Hutás Gergely, Kovács Attila és Pintér Attila hegedűművészek. A zenekar 2015 őszén két alkalommal játszott a BMC-ben: szeptember 23-án a Bartók-évfordulóra tekintettel estet adott a zeneszerző darabjaiból illetve november 6-án Adorján András fuvolaművésszel, akihez több évtizedes barátság köti.

A zenekar sokszínű, érdekes programot állított össze ismert és kevésbé ismertebb zeneszerzők műveiből, így a kortárs kamarazenekari repertoár minél több rétegét tudja megmutatni, hogy felkeltse a nézők érdeklődését a kortárs zeneszerzők iránt.

A rendezvények lebonyolításában segítséget nyújtott a Budapest Music Center: saját marketingeszközeivel reklámozza a sorozatot. A hangversenyek részleteit a zenekar is terjeszti saját honlapján, havi hírlevelében, plakátokon, szórólapokon és sajtóközleményekben.

A sorozat a közönség kibővítésében is segített, olyan emberek megtalálásában, akik a zenekar rendszeres koncert-látogatóivá válhatnak, továbbá a Budapest Music Center célközönségéből is új hallgatóságot lehet ily módon megnyerni a kortárs zenének. A zenekar elhivatott abban, hogy ezt a még viszonylag új kulturális intézményt népszerűsítse, mert jó akusztikájú a terem, kamarazenekari hangversenyek szervezésére ideális és az elhelyezkedése, tömegközlekedési ellátottsága is megfelelő ahhoz, hogy még hangsúlyosabban jelen legyen Budapest kulturális életében.

Az együttes a 2015-ben is folytatta az **ifjúsági koncertsorozatát** szentendrei és budapesti, főként XIII. kerületi oktatási intézményekben. Az együttes más budapesti kerületi intézmények bevonásával a sorozat további bővítését tervezi.

2009 őszén indított sorozat elsőként a III. kerületbeli általános iskolák gyerekeinek szolt, akik szervezett formában jöttek a különleges hangversenyekre, hogy ily módon megismerkedhessenek a zenészekkel, a vonós hangszerekkel és játékos formában nyerjenek bepillantást a komolyzene világába. A kezdeményezést követően minden évben ad ifjúsági hangversenyeket a zenekar s Budapest több kerületéből és Szentendréről is érkeztek érdeklődő diákok.

A hangversenyek célja, hogy megismertessék és megszerettség az általános iskolás gyerekekkel a klasszikus zenét, ezért népszerű, könnyen befogadható darabok egy-egy tételét, rövid részletét mutatja be a zenekar. A zenei programon kívül hangszerismertetést is hallhatnak a gyerekek, s a zenekar tagjainak is feltehetnek kérdéseket. A befogadást nagyban elősegíti, hogy a koncerteken műsorvezető is részt vesz Várnagy Mihály brácsa szólamvezető személyében, s aki elmeséli a gyerekeknek a művekhez, zeneszerzőkhöz kapcsolódó tudnivalókat, érdekességeket, történeteket. A koncertekre iskolaidőben kerül sor, a gyerekek tanórájuk alatt látogatnak el az Óbudai Társaskörbe, ahol részt vesznek a zenekar egyórás műsorán.

Budapesten az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Karának dísztermében az „**ELTE Jogi Kari Zenés Estek a Liszt Ferenc Kamarazenekarral**” elnevezésű egyetemi sorozat keretében csupán egy koncertet adott a zenekar, ám ezt az ELTE Koncertzenekarával közösen, mely nagy élményt jelentett az egyetemista hobbizenészeknek. Külön-külön és közösen is előadtak darabokat, így a fiatalok bepillanthattak a Liszt Ferenc Kamarazenekar próbafolyamatába, műhelytitkaiba.

E sorozat nyitányaként 2007. május 10-én koncertezett a zenekar, mely egy hosszú távú együttműködés első részének volt tekinthető. A 2007/8-as évad után minden szezonban szerepelt az együttes az egyetem dísztermében. Az ELTE intézményével már a 2008/9-es évadban szorosabb együttműködés kialakításába kezdett a zenekar: egyrészt az egyetemi sorozat keretein kívül is fellépett az intézményben- 2008. szeptember 4-én a szervezet tanárainak, míg 2008. szeptember 26-án az Országos Rektori Konferencián-, másrészt az ELTE zenekarával is koncertezett- 2009. május 5-én mely az egyetemista tagoknak közös zenei műhelymunkát jelentett. A 2009/10-es évben egy egyéni és egy, az intézmény vonós együttesével közös rendezésű hangverseny jött lére, mely utóbbi annyiban is különleges esemény volt, hogy az ELTE Alumni szervezet nyitórendezvényét is jelentette egyben. A 2010/11-es évadban is ezt a koncepciót- tudniillik egy egyéni és egy közös koncert- folytatta a Liszt Ferenc Kamarazenekar, míg az ezt követő években, 2012-ben is csupán egy koncertet adott az együttes, az ELTE Zenekarával közösen, 2014. február 28-án.

A koncertsorozat alap gondolatát az adta, hogy a fiatalokhoz, s elsősorban az egyetemistákhoz a zenekar közelebb vigye a komolyzenét, s hogy ebből a generációból minél többen váljanak rendszeres koncertlátogatóvá. Ezért megpróbálja a zenekar a hangversenyeket olyan időpontra tűzni, hogy minél

több diák el tudjon jutni ezekre- hétköznap, amikor a vidéki egyetemisták is jelen vannak – a koncertkezdést az órák végéhez igazítva.

A zenekar **különleges eseményeken** is részt vett a 2015-ös év folyamán. **Számos CD-t rögzített:** Rácz Ödön nagybőgőművésszel a Deutsche Grammophonnál, Pálfalvi Tamás trombitaművésszel a Berlin Classics-nál, valamint Jonathan Cohler klarinétművésszel és karmesterrel, az Ongaku Records-nál. A MŰPA 10. évfordulójának színes programsorozatában is fellépett az együttes Vásáry Tamás zongoraművésszel, valamint az év eleji Sztravinszkij-maratonon. Ezen kívül jótékonyági koncertet adott június 7-én a Hegedűs Gyula utcai Zsinagógában a Zsidó Szeretetkórház javára. A zenekar számos emlékestet adott 2015 folyamán: Kemény Endrére emlékezett januárban, Zathureczkyre, Bartókra és Kovács Dénesre szeptemberben illetve májusban a roma holokausztra Snétberger Ferenc gitárművésszel.

A hagyományokhoz híven az együttes számos **hazai zenei fesztiválon** vendégszerepelt 2015-ben: a Budapesti Tavaszi Fesztiválon Mario Brunello gordonkaművésszel lépett fel, koncertezett továbbá az Óbudai Nyár keretében, a Zempléni Fesztiválon, a Nyírbátori Zenei Napokon, a Pozsonyi Pikniken és Eszterházán, az Eszterházi vigasságok programsorozatában.

Az együttes **külföldi koncertfelkéréseknek** is eleget tett:
Év elején tehetséges gordonkaművészekkel lépett fel: februárban a franciaországi Toulonban koncertezett Edgar Moreau-val, márciusban pedig az olasz Reggio Emiliában Jian Wanggal. Májusban a Jurij Bashmettel való együttműködés keretében az oroszországi Yaroslavlban lépett fel, melyet nagy siker kísérte. Júniusban két török hangversenyt adott: egyet Isztambulban Gülsin Onay zongora- és Boldoczki Gábor trombitaművésszel illetve a csodálatos ókori helyszínen, Epheszoszban az Izmir Fesztivál keretében az Arkas Trioval. Az év kiemelkedő külföldi fellépését augusztusban a belgiumi Tournai-ban adta a zenekar, Mons Európai Kulturális Főváros 2015 egyik rendezvényén. Végül kevéssel karácsony előtt, december 22-én régi barátjával, Michael Collins klarinétművésszel az olaszországi Pistoia-ban adta elő Mozart A-dúr klarinétversenyét KV 622.

A fentiek részletezésképpen a 2015-ös évben a Liszt Ferenc Kamarazenekart az alábbi belföldi és külföldi koncerteken hallhatta a zenét és a zenekart kedvelő közönség:

Január

7. Művészetek Palotája

km.: Várjon Dénes, Simon Izabella, zongora; Veronika Eberle, hegedű ; Heinz Holliger, karmester

12. újévi koncert az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény számára, zártkörű

25. Óbudai Társaskör, Kemény Endre-emlékest, zártkörű rendezvény

28. Óbudai Társaskör, nyilvános próba

Február

3. Szeged, Nemzeti Színház

km.: Mocsári Károly, zongora

7. MŰPA, Fesztiválszínház, Sztravinszkij- maraton

11. Zeneakadémia, LFKZ-bérlet 2014/15, 4.

km.: Ning Feng, hegedű

15. Toulon, Théâtre Liberté, Franciaország

km.: Edgar Moreau, gordonka

20. Budapest Music Center, kortárszenei sorozat 1.

km.: Ittzés Gergely, fuvola

27. ifjúsági koncert, ELTE ÁJK díszterme

Március

4. Zeneakadémia LFKZ-bérlet 2014/15, 5.

km.: Balázs János, zongora

14. Budapest, MÚPA, Fesztiválszínház, 10 éves a Művészetek Palotája, jubileumi hétvége

km.: Vásáry Tamás, zongora

17. ifjúsági koncert, Barcsay Jenő Általános Iskola, Szentendre

18. ifjúsági koncert, Pannónia Általános Iskola, Budapest

ifjúsági koncert, Fischer Annie Zeneiskola, Budapest

25. Reggio Emilia, Teatro Valli, Olaszország

km.: Jian Wang, gordonka

Április

2. Budapest Music Center, kortárszenei sorozat 2.

km.: Harcsa Veronika, ének, Varga Gábor, klarinét

18. Tavaszi Fesztivál, Budapest, Pesti Vigadó

km.: Mario Brunello, gordonka

20. két ifjúsági koncert, Fasori Gimnázium, Budapest

21. ifjúsági koncert, Budapest, Szent László Gimnázium

22. két ifjúsági koncert, Budapest, Hubay Jenő Zeneiskola

23. ifjúsági koncert, Budapest, Berzsenyi Dániel Gimnázium

Május

7. Yaroslavl, Oroszország, Állami Filharmónia

13. Zeneakadémia, LFKZ-bérlet 2014/15, 6.

km.: Michael Collins - klarinét

16. Budapest, Nemzeti Színház, Roma Holokauszt megemlékezés

km.: Snétberger Ferenc, gitár

22. Budapest Music Center, kortárs sorozat 3. - Wolf Péter szerzői estje

km.: Hutás Gergely, Kovács Attila, Pintér Attila - hegedű, Dienes Gábor- oboa, Lattmann

Béla- basszusgitár, Horváth Kornél- ütőhangszerek, Wolf Kati- ének, Balog József- zongora

30. Zeneakadémia, Solti terem, privát, zártkörű koncert

Június

3. Baráti Kör találkozó, évváró koncert

7. Budapest, Hegedűs Gyula utcai Zsinagóga, jótékonyági koncert a Zsidó Szeretkórház javára

17. Isztambul, Törökország, Is Sanat Concert Hall, Isztambul Fesztivál

20. Ephesus, Törökország, Celsus Library, Izmir Fesztivál

29. Budapest, Óbudai Társaskör, Óbudai Nyár

Augusztus

13. Sárospatak, Sárospataki Vár, Zempléni Fesztivál, km.: Pasztircsák Polina, ének

19. Nyírbátor, Református templom, Nyírbátori Zenei Napok

28. Tournai, Belgium – Mons Európai Kulturális Főváros 2015 rendezvényén

Szeptember

- 2. Zsidó Nyári Fesztivál, Budapest, Dohány utcai Zsinagóga
- 5. Pozsonyi Piknik
- 11. Mesterkurzus zárókoncertje, Budapest, Óbudai Társaskör
- 15. Zenetudományi Intézet, Budapest, Zathureczky-émlékkoncert
- 16. Szolnok, Szigligeti Színház
- 23. Budapest Music Center, kortárs sorozat 1.
- 30. József Attila Művelődési Központ, Budapest
Zeneakadémia, Kovács Dénes-émlékest

Október

- 8. Zeneakadémia, bérlet 1. km.: Alexander Melnikov, zongora
- 9. Eszterháza, Festetics Kastély, km.: Devich Gergely, gordonka

November

- 6. BMC, km.: Adorján András, fuvola
- 13. Pannonhalma, zártkörű koncert
- 19. Zeneakadémia, bérlet 2. km.: Fenyő László, gordonka
- 23. Workshop, Nemzeti Múzeum
- 26. ifjúsági koncert, Hunyadi Mátyás Általános Iskola

December

- 8. Zeneakadémia, bérlet 3. km.: Roman Kim, hegedű
- 17. Zeneakadémia, Mozart-est km.: Szatmári Zsolt – klarinét, Drahos Béla – fuvola, Vigh Andrea – hárfa
- 18. Baráti Kör koncert, Óbudai Társaskör
- 22. Pistoia, Olaszország, Teatro Manzoni, km.: Michael Collins – klarinét

A zenekar 2015-ben is működtette Baráti Körét, mely a zenekar tagjainak ismerőseiből, az együttest kedvelő koncertlátogató barátokból áll. 2015-ben is két hangversenyt adtak nekik a zenészek: egyet az évad lezárásaképpen júniusban és egyet decemberben, egy fenyőfadíszítéssel egybekötött karácsonyi koncertet. A tagok emellett kedvezménytel vásárolhatnak bérletet, s a kamarazenei koncertekre is ingyenességet kapnak.

Az együttes 2015-ben is **sikeresen pályázott**: a Nemzeti Kulturális Alap a zenekar zeneakadémiai koncertsorozatát, ifjúsági koncertjeit, a Budapest Music Centerben megrendezett kortárs sorozatát és külföldi vendégszerepléseit támogatta.

A fentiek alapján látható, hogy a Liszt Ferenc Kamarazenekar színes, változatos programmal és tehetséges, különböző műfajt és stílust képviselő szólistákkal lépett fel a 2015-ös év folyamán. A név kötelez, így a jövőben is színvonalas hangversenyekkel kedveskedik közönségének az együttes, melyhez a támogatások nagy segítséget jelentenek. Emellett tény, hogy az 1963-ban létrejött világhírű zenekar a magyar kultúra megkerülhetetlen részévé vált, s fennmaradása alapvető Magyarország megfelelő bel-és külföldi kulturális reprezentációja érdekében.

Budapest, 2016.február 22.

.....
Dr. Lendvai Jánosné
a Liszt Ferenc Kamarazenekar
Alapítvány Kuratóriumának elnöke